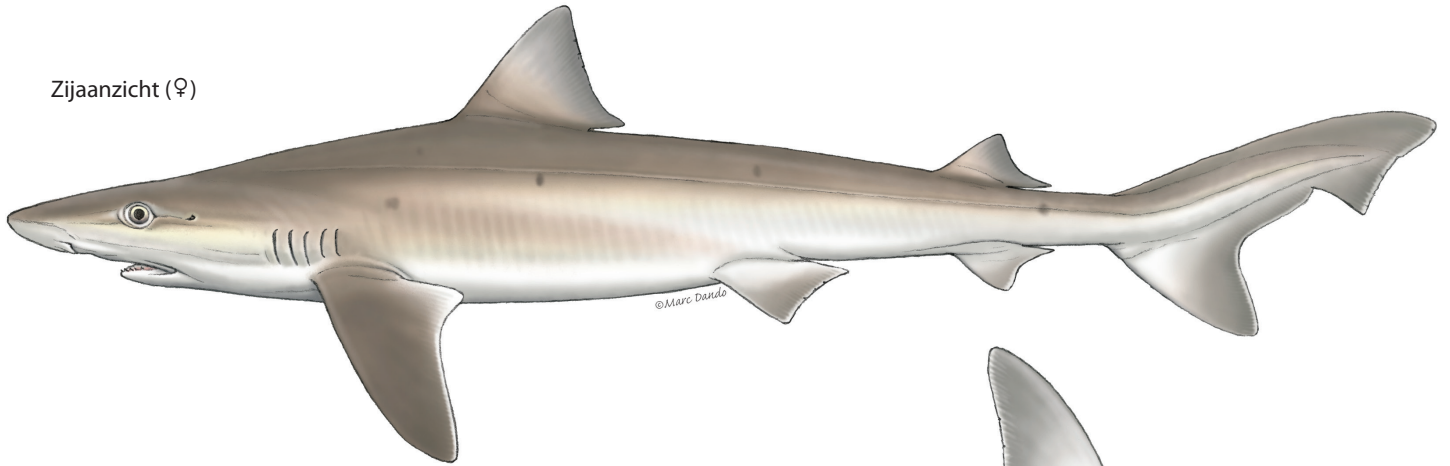
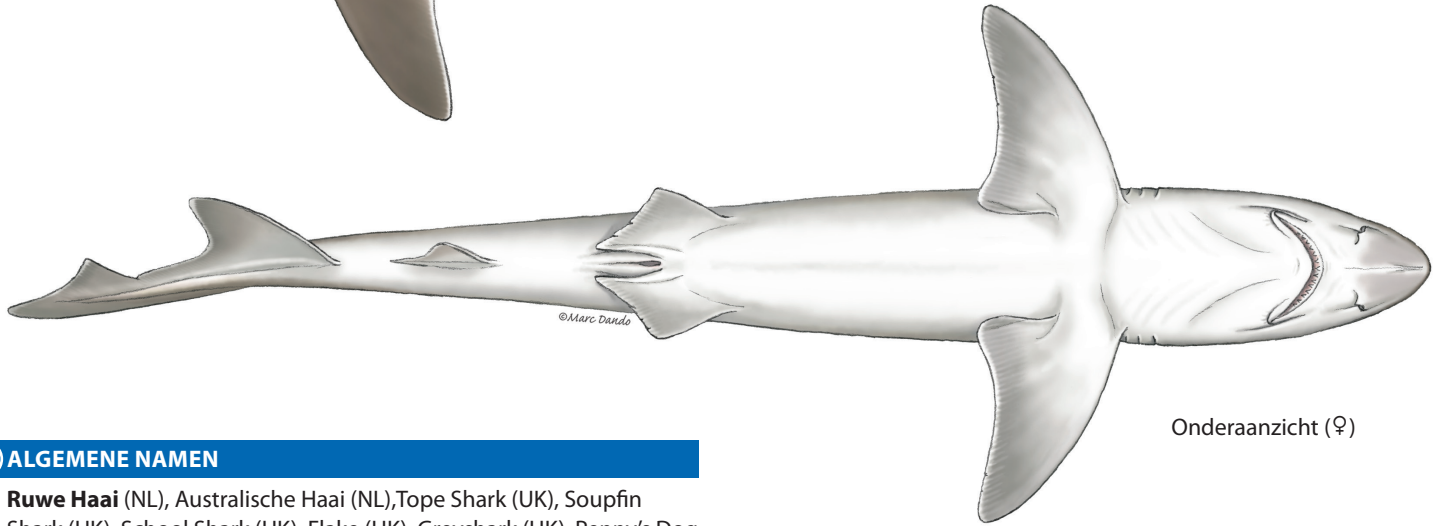

Zijaanzicht (♀)

©Marc Dando

Onderaanzicht (♀)

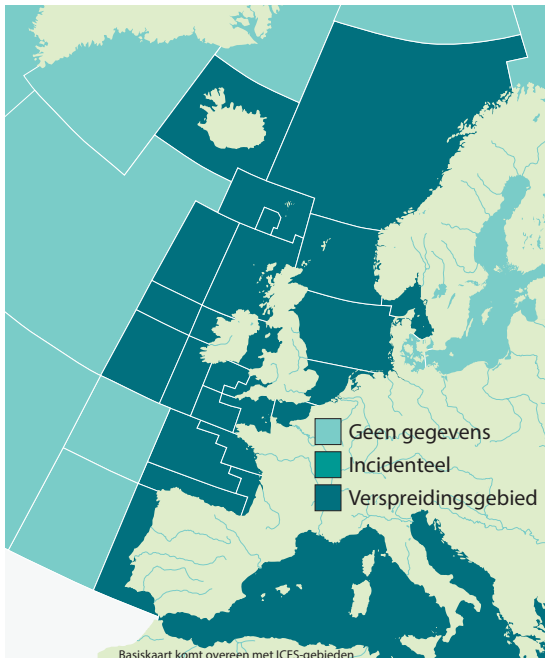
ALGEMENE NAMEN

Ruwe Haai (NL), Australische Haai (NL), Tope Shark (UK), Soupfin Shark (UK), School Shark (UK), Flake (UK), Greyshark (UK), Penny's Dog (UK), Schnapper Shark (UK), Sharpie Shark (UK), Sweet William Shark (UK), Vitamin Shark (UK), Requin-hà (Fr), Cazón (Es).

SYNONIEMEN

Squalus galeus (Linnaeus 1758), *Galeus vulgaris* (Fleming 1828), *Galeus canis* (Bonaparte 1834), *Galeus nilssoni* (Bonaparte 1846), *Galeus communis* (Owen 1853), *Galeus linnei* (Malm 1877), *Galeus australis* (Macleay 1881), *Galeorhinus australis* (Macleay 1881), *Galeorhinus zyopterus* (Jordan & Gilbert 1883), *Galeus zyopterus* (Jordan & Gilbert 1883), *Galeorhinus chilensis* (Perez Canto 1886), *Galeus chilensis* (Perez Canto 1886), *Galeus molinae* (Philippi 1887), *Carcharhinus cyrano* (Whitley 1930), *Galeorhinus vitaminicus* (de Buen 1950).

VERSPREIDING

UITERLIJK

- Maximale totale lengte van 193 ♂ – 195 ♀ cm.
- De tweede rugvin en de aarsvin is ongeveer even groot.
- Grote staartlob die tot halverwege de lengte van de bovenste staartvin komt.
- Slank met een lange snuit en een grote bek.
- Blauwgrijze tot lichtbruine kleuring op de rug.
- Lichtere buik.

De ruwe haai is een grote hondshaai die een lengte van bijna 200 cm kan bereiken. De belangrijkste kenmerken zijn de kleine rugvin (ongeveer dezelfde afmeting als de aarsvin, de rugvin bevindt zich er bijna recht boven) en de grote staartlob. Het is een slanke haai, zijn snuit is erg lang en zijn bek is breed. De ogen zijn horizontaal ovaal en zitten recht voor uitgesproken kieuwspleten (Compagno, 1984).

De kleuring varieert van donkergrijs tot lichtbruin op de rug. Sommige lichtbruine exemplaren hebben donkerdere, bijna zwarte vlekken en jonge haaien (<60 cm TL) hebben zwarte vlekjes op de uiteinden van de vinnen. Jonge haaien hebben ook witte randjes achter op hun borstvinnen. Het buikoppervlak is licht tot wit van kleur (Barnes, 2008). De ruwe haai kan een maximale leeftijd van 60 jaar bereiken (Bester, onbekend).

De ruwe haai wordt aangetroffen in de Oost-Atlantische oceaan van IJsland tot Zuid-Afrika, en ook in de Middellandse Zee, waar hij wel voorkomt maar niet frequent (Bester, onbekend; Walker *et al.*, 2006). Hij is bekend uit het zuid-westelijke deel van de Atlantische Oceaan, het westelijk deel van de Indische Oceaan en de Stille Oceaan (Bester, onbekend).

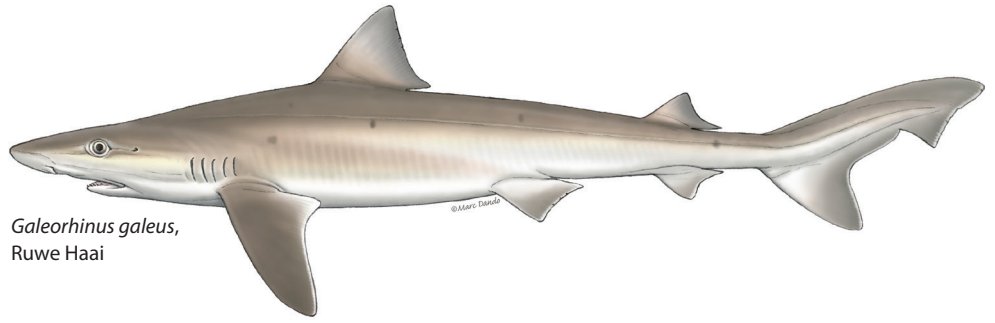
VERGELIJBARE SOORTEN

Mustelus mustelus, Gladde haai

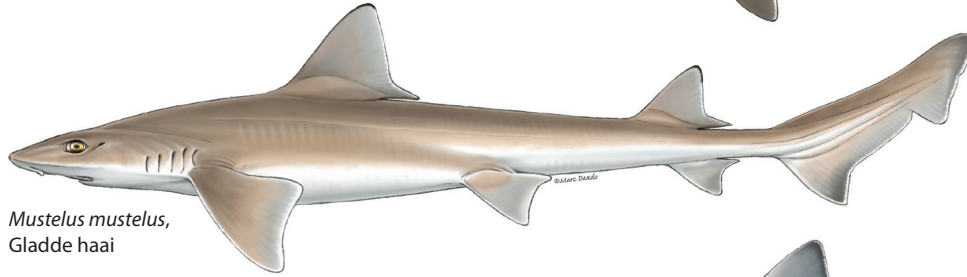
Mustelus asterias, Gevlekte gladde haai

Squalus acanthias, Doornhaai

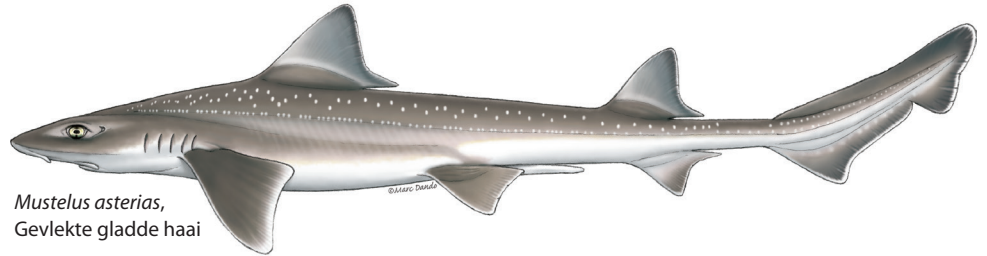
Prionace glauca, Blauwe haai

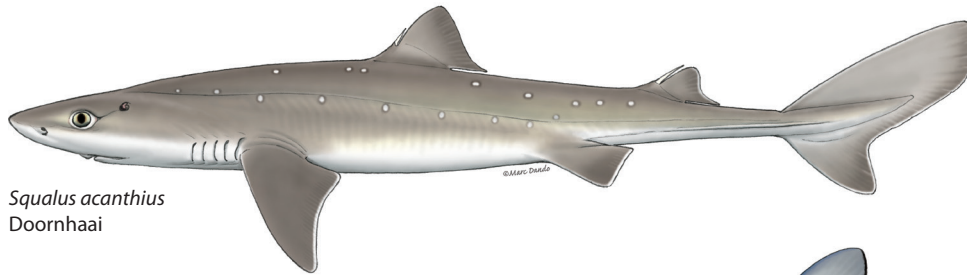
Galeorhinus galeus,
Ruwe Haai

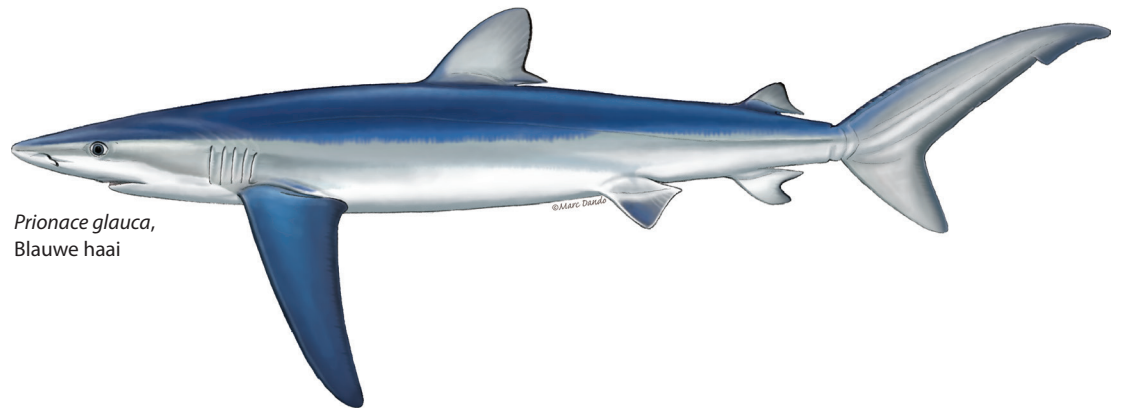
Mustelus mustelus,
Gladde haai

Mustelus asterias,
Gevlekte gladde haai

Squalus acanthias
Doornhaai

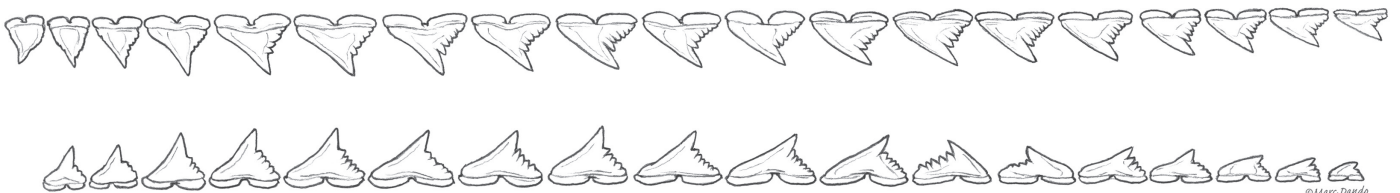

Prionace glauca,
Blauwe haai

(Niet op schaal)

TANDEN

De tanden zijn messcherp met dwarse punten en distale puntjes in beide kaken (Compagno, 1984).

ECOLOGIE EN BIOLOGIE

HABITAT

De ruwe haai is een actieve, krachtig zwemmende haai die wordt aangetroffen vanaf ondiepe baaien tot aan een diepte van ~550 m. Hij wordt vooral dichtbij de zeebodem gevonden, maar wordt ook gevangen door langelijnenvisserijen (Bester, onbekend). Op hogere breedtegraden zoals de Europese wateren migreert de ruwe haai veel, in de zomer in de richting van de polen en in de winter richting de evenaar. Op lagere breedtegraden migreert hij tussen ondiepe wateren in de zomer en dieper water in de wintermaanden (Compagno, 1984). Hij is een sterke zwemmer die wel 35 mijl per dag kan afleggen (Walker *et al.*, 2006).

DIEET

De ruwe haai voedt zich met een verscheidenheid aan graatvis, die volgens het Florida Museum for Natural History onder andere bestaat uit pelser, haring, sardien, ansjovis, zalm, spiering, heek, kabeljauw, paddevissen, vliegende vis, barracuda, makreel, tonijn, ombervis, lipvis, rifbaars, grondel, kelpvis, tong, heilbot, schorpioenvis en liervis. Hij eet ook ongewervelde dieren zoals inktvis, octopus, krab, zeeslak en zeeëgel (Bester, onbekend).

Een onderzoek naar de ruwe haai in de wateren van Argentinië in 2001 toonde aan dat heek, lomping (*Genypterus blacodes* en *Raneya brasiliensis*), koornaarvis (*Odontesthes* sp.) en inktvis (*Illex argentinus*) de belangrijkste prooien zijn (Rodriguez *et al.*, 2004). Hij lijkt niet geneigd om aas te eten vanwege het nagenoeg ontbreken van landdieren, grotere zeesoorten en jongen in zijn maag. Hij is ook minder geneigd om aas te pakken dat niet vers is of bevroren, hij geeft de voorkeur aan haken voorzien van vers vlees (Compagno, 1984).

VOORTPLANTING

De ruwe haai is een eierlevendbarende soort, hetgeen betekent dat hij levende jongen baart. Hij wordt geslachtsrijp bij een totale lengte van 120–170 cm voor mannetjes en 130–185 cm voor vrouwtjes. Dit komt overeen met een leeftijd van respectief 8 en 11 jaar (Compagno, 1984). Hij blijft het grootste gedeelte van het jaar in naar geslacht gesegregeerde groepen, behalve bij het paren, dat tijdens de lente gebeurt (Shark Foundation, 2005). De zwangerchap duurt ongeveer 12 maanden, waarna het vrouwtje naar ondiepe gebieden en baaien gaat om per keer 6–52 jongen te baren, afhankelijk van de grootte van de moeder. Deze jongen zijn 30–35 cm lang en blijven de eerste twee jaar in de broedgebieden (Walker *et al.*, 2006).

COMMERCIEEL BELANG

De ruwe haai is een van de meest beviste haaiensoorten, en zijn vlees wordt zowel vers als gedroogd / gepekeld gebruikt voor menselijke consumptie, zijn vinnen voor de Aziatische vinhandel, zijn lever voor olie en zijn huid voor leerproducten. In de periode tussen 1936 en 1944 vormde de ruwe haai de voornaamste pijler van een enorme haaienvisserij in het oostelijk deel van de Stille Oceaan, en in die periode werd meer dan 24.000.000 lbs (10.886.22 t) gevangen, vooral voor hun vitamine A. Deze visserij eindigde nogal abrupt met de synthetische vitamine A (Walker *et al.*, 2006).

De ruwe haai is een heel populaire soort voor sportvissers, omdat hij een van de grootste vissoorten is die in de wateren van Groot-Brittannië kan worden gevangen, en omdat hij bekend staat om zijn gevecht (SACN, 2008). De recreatieve hengelsector wordt geschat op een waarde van €25 miljard in heel Europa. Ter vergelijking, in 1998 was de waarde van commerciële vangsten slechts €20 miljard (Pawson *et al.*, 2004). De meeste haaien die door recreatieve hengelaars worden gevangen worden levend teruggezet en ze worden steeds vaker opgemeten en gemerkt voor hun vrijlating (Bester, onbekend).

BEDREIGINGEN, BESCHERMING EN WETGEVING

Zoals de meeste haaien is de ruwe haai zeer kwetsbaar voor visserijdruk omdat hij pas laat geslachtsrijp wordt en zich niet vaak voortplant. Ofschoon er geen sprake is van grootschalige gerichte visserij op de ruwe haai in de Europese wateren, wordt hij regelmatig gevangen als bijvangst van gemengde bodem- en diepzeevisserijen, vooral door Franse schepen die vissen in het Engelse Kanaal, de Ierse Zee en de noordelijke Golf van Biskaje (Walker *et al.*, 2006). Vanwege de snelle afname van populaties hebben Engeland en Wales een verbod ingevoerd op het gericht vissen op de ruwe haai, tenzij er gebruik wordt gemaakt van hengelvismethodes. Alle ruwe haaien die op deze manier worden gevangen moeten levend of dood in zee worden teruggegooid.

IUCN RODE LIJST BEOORDELING

Vulnerable (2014). Kwetsbaar (2014).

BEHANDELING

- Voorzichtig vastpakken.
- Scherpe tanden.
- Ruwe huid.

REFERENTIES

- BARNES, M. K. S. 2008. *Galeorhinus galeus*. Tope shark. Marine Life Information Network: Biology and Sensitivity Key Information Sub-programme [on-line]. Plymouth: Marine Biological Association of the United Kingdom. www.marlin.ac.uk.
- BESTER, C. Unknown. Tope Shark. Florida Museum of Natural History. www.flmnh.ufl.edu/fish/.
- CARPENTER, K. E. 2009. *Galeorhinus galeus*: Tope Shark. Fishbase. www.fishbase.org.
- COMPAGNO, L. J. V. 1984. Sharks of the World: An Annotated and Illustrated Catalogue of Shark Species Known to Date. Volume 4, Part 2 - Carcharhiniformes. FAO. Rome, Italy.
- PAWSON, M. G., TINGLEY, D., PADDA, G., GLENN, H. 2004. EU contract FISH/2004/011 on "Sport Fisheries" (or Marine Recreational Fisheries) in the EU. CEFAS. Lowestoft, UK.
- RODRIGUEZ, A., HASAN, E., REYNA, M. V., AMOROSO, R. 2004. Biological Observations of the Tope Shark, *Galeorhinus galeus*, in the Northern Patagonia Gulfs of Argentina. J. Northw. Atl. Fish. Sci., Vol. 35: 261–265.
- SACN. 2008. News From Save Our Sharks. www.sacn.org.uk.
- SHARK FOUNDATION. 2005. Tope Shark: *Galeorhinus galeus*. www.sharkfoundation.org.
- WALKER, T. I., CAVANAGH, R. D., STEVENS, J. D. 2006. *Galeorhinus galeus*. In: IUCN 2008. 2008 IUCN Red List of Threatened Species. www.iucnredlist.org.

Tekst: Richard Hurst.
Illustraties: Marc Dando.

Literatuurverwijzing

Shark Trust; 2010. An Illustrated Compendium of Sharks, Skates, Rays and Chimaera. Chapter 1: The British Isles and Northeast Atlantic. Part 2: Sharks.

Neem voor verbeteringen of correcties contact op met:
Sportvisserij Nederland, Tel. 030-6058400
vangstenregistratie@sportvisserijnederland.nl
www.sportvisserijnederland.nl

Oorspronkelijke tekst:
The Shark Trust, 4 Creykes Court, The Millfields
Plymouth, Devon PL1 3JB, Verenigd Koninkrijk
www.sharktrust.org, e-mail: enquiries@sharktrust.org

Kijk voor meer materiaal op www.haairog.nl (Nederlands)
www.sharktrust.org/ID (Engels)

Registered Company No. 3396164.
Registered Charity No. 1064185

Deze Nederlandse uitgave werd mogelijk gemaakt door:

www.sportvisserijnederland.nl/

www.dutchsharksociety.org

www.elasmobranch.nl/